

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Diplomatvm Belgicorvm Libri Dvo

Le Mire, Aubert

Brvxellis, 1627

69. Principum Imperij epistola de Othonis IV. Imp. electione, anno 1198.
data ad Innocentium III. Papam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10903

CAPVT LXIX.

*Principum Imperij epistola de Othonis IV. Imp. electione, an. 1198.
data ad Innocentium III. Papam.*

Sanctissimo patri ac domino INNOCENTIO, sacrosanctæ Romanæ Sedis summo Pontifici, Principes & Barones Alemannia, clerici & laici, debitam in Christo reuerentiam & sinceritatem obsequij.

Cum placuisset ei, qui aufert spiritum Principum, & magnus & terribilis est super Reges terræ, HENRICVM Imperatorem de medio auferre, necessarium nobis fuit visum de substituendo Rege tractatum & colloquium habere. Conuenimus ergo sapius, & miseras & oppressiones, quas hactenus sustinueramus, recensentes, per vniuersos regni. . . . animos nostros exeximus, & quid honori Ecclesiæ Dei, & paci ac quieti subiectorum expediret, deliberantes, nunc vnum, nunc alium quasi finaliter eligere putabamus.

Verum quia non est prudentia, non est potentia, non est consilium nisi per Deum, placuit ei, qui Abrahæ filium immolare volenti victimam prouidit, & David fratribus iuniorem de postferantes accepit, atque Matthiam ex discipulorum numero ad sortem Apostolatus elegit, serenissimum dominum nostrum OTHONEM, quondam Henrici Ducis Saxonie filium, ad regimen Romani Imperij, de terra peregrinationis suæ, ex inopinato offerre nobis.

Inuocata itaque sancti Spiritus gratia, prædictum dominum OTHONEM, Christianæ fidei cultorem deuotissimum, atque sanctæ Romanæ Ecclesiæ Aduocatum & defensorem fidelissimum, & iudicialiæ potestatis obseruatorem iustissimum, de longa & antiqua Regum prosapia, ex vtraque linea, specialiter editum, ad Romani regni fastigium iuste & rationabiliter elegimus, & sicut debuimus, ipsius electioni consensimus; ipsumque in Augustorum sede, à Carolo Magno apud Aquisgranum huic dignitati deputata, locauimus, & corona & regni diademate, per manum domini Adolphi Colonienfis Archiepiscopi, eâ qua decuit solemnitate, feliciter coronauimus.

Nos autem Principes, qui iam dictum dominum in Regem elegimus, feuda nostra, quæ ab Imperio tenemus, à manu ipsius recipientes,

tes, hominum sibi fecimus, & fidelitatem iurauimus.

Tantæ igitur dignitatis munus excellentissimus Princeps diuinæ potiùs gratiæ quàm suis meritis adscribens, primitias huius honoris offerens Domino, propria voluntate iuramento firmavit, in primis sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, deinde omnium Ecclesiarum iura bonâ fide seruare, & manu tenere, & subiectos Imperij, exheredatos maximè, & à suis possessionibus violenter eiectos, in sua iustitia, pro posse, iuuare & conseruare.

Prauam illam consuetudinem insuper, quam Imperatores antecessores sui in occupandis rebus mobilibus, vel se mouentibus decedentium Episcoporum vel Abbatum Principum huc vsque seruaerunt, penitus extirpans, nos Ecclesiasticos Principes ex hac indebita vexatione Regali beneuolentia liberos dimisit, & decedentium bona suis successoribus seruanda liberaliter statuit.

Paternitati ergò vestræ dignum supplicare duximus, quatenus fidem & deuotionem domini nostri Regis attendentes, merita quoque illustrissimi patris sui Henrici Ducis Saxonie, qui ab obsequio sanctæ Romanæ Ecclesiæ numquam recessit, memoriter tenentes, paci & quieti nostræ & vestræ, intuitu Dei & nostri obsequij, prouidentes, ipsius electionem & consecrationem auctoritate vestra confirmare, & imperiali coronatione armare, paterna pietate dignemini.

Sanctitatem insuper vestram obnixè rogamus, quatenus Principes & Barones, à tam rationabili electione discordes, ecclesiastica censura ad concordiam reuocetis, & ab illicita fidelitate partis aduersæ, clauis S. Petri resolutos, ad præstandam Regi domino nostro fidelitatem & subiectionem, auctoritate vestra compellatis.

Vt autem à domino Rege nostro iura Romanæ Ecclesiæ (vt prædictum est) integra & illibata seruentur, nos in bona fide spondemus, & pro domino Rege nostro fideiubemus.

Ego Adolphus, Coloniensis Archiepiscopus, elegi & subscripsi.

Ego Bernardus, Paderbornensis Episcopus, elegi & subscripsi.

Ego Thietmarus, Mindensis Episcopus, elegi & subscripsi.

Ego Wittichindus, Corbeiensis Abbas, elegi & subscripsi.

Ego Gerardus, Tudenensis Abbas, elegi & subscripsi.

Ego Heriberus, Werdensis Abbas, elegi & subscripsi.

Ego Henricus Dux Lotharingie, qui & Brabantie, Marchio

Romani Imperij, elegi & subscripsi.

V

Ego

Ego Henricus Comes de Cuke consensit & subscripsit.

NOTATIONES.

FREDERICO I. Barbarossæ an. 1190. defuncto primogenitus filius HENRICVS dictus VI. in Imperio successit, quem anno 1191. Celestinus Papa Romæ coronauit.

Anno 1196. Henrico VI. mortuo, schisma in Imperio ortum fuit. Nonnulli Philippum, Henrici iam dicti fratrem, alij Othonem Henrici Leonis, Ducis Saxonix ac Bavarix, filium, elegerunt, an. 1198. vt Auctarij Aquicinctini scriptor, qui tunc vixit, dilènter tradit. Rem totam Trithemius in Chron. Hirsaugiensi his verbis breuiter narrat:

Adolphus Archiepiscopus Colonienfis, & Theodericus Archiepiscopus Treuerenfis, habito consilio apud Andernacum cum Bernardo Duce, & alijs Episcopis, Comitibus atque Nobilibus pluribus, curiam omnibus Principibus ad Dominicam, Oculi mei, in Colonia generalem indicunt, pro noui Regis electione celebranda. Interea Marchiones Orientales, Conradus Archiepiscopus Moguntinus, Bernardus Dux Saxonix, (de quo supra pag. 127. egimus) Archiepiscopus Magdeburgensis, & alij Principes superiores, apud Erphurdiam conuenientes, PHILIPPVM Ducem Sueuix in Regem Romanorum elegerunt, fratrem videlicet Henrici Imperatoris defuncti.

Statuto igitur die, præfati Principes ad Coloniam conuenientes, BERTOLFVM Ducem de Zeringen, quem se promiserant electuros, magno præstolabantur desiderio venturum: qui cum 11000. marcarum argenti, cum Ducatu Sueuix, à Philippo accepisset, electionique renuntiasset, venire contempsit. Quod cum prædictis innotuisset Principibus, nimium indignati, OTHONEM Pictauix Comitem, filium quondam Henrici Ducis Saxonix, in Regem Romanorum contra PHILIPPVM elegerunt.

Ex his Trithemij verbis datur intelligi, quæ causa Innocentium III. Papam impulerit, vt Decretalem illam epistolam (ex qua desumptum est Capitulum, *Venerabilem*, Extra. de Electione & electi potestate) ad Bertholdum Zæringix Ducem scriberet.

Qua quidem epistola ipsum monet, vt Philippum, cui se acceptis

rum.

nummis obstrinxerat, & cui ius omne suum cesserat, prorsus deserat, utpote excommunicatum iam ante electionem, & ut *Othonem* Regem amplectatur. Exstat dicta Decretalis epistola, ab Antonio Augustino, Tarraconensi Archiepiscopo, & Jacobo Cuiacio, celeberrimis nostri aui Iureconsultis, integrati suæ restituta.

Philippus tamen etsi à Romano Pontifice reiectus, longo ac cruento bello cum Othone competitore dimicavit, regnumque vi annis nouem, hoc est, usque ad mortem, tenuit, quam ipsi Otho Comes Witelsbachius anno 1208. mense Iunio Bambergæ violenta manu intulit. Othoni huic Fredericus I. Imp. Ducatum Bauariæ contulerat: ut supra cap. 59. diximus.

Philippo è viuis sublato, OTHONEM IV. in schismate pariter electum Imperij proceres concordibus suffragijs suffecerunt, & Innocentius III. anno 1209. mense Octobri Romæ Augustum coronauit. Is Pontifici, à quo in eo fastigio positus fuerat, postea infensus, Pontificiam ditionem inuasit. Anno itaque vertente, in Concilio Romæ habito, Othoni Imperium est abrogatum, notâ anathematis additâ.

Germaniæ porrò Principes, Pontificis auctoritatem secuti, **FREDERICVM**, Siciliæ Regem, Frederici Barbarossæ nepotem, Cæsarem creantur, & Honorius III. titulis Imperij decorauit. Princeps is fuit primò laudabilis, sed postea corruptus, improbitate cum auo & Henrico patre certauit. Itaque decus & nomen Augusti, anno 1245. in Concilio Lugduensi oecumenico Innocentius IV. ipsi ademit.

Frederico deposito, non pauci Principes **HENRICVM** cognomento Rasponem, Hermanni Thuringiæ Lantgrauij filium, subrogarunt.

Quo mortuo an. 1247. Henricus Dux Brabantiae, filium sororis suæ, **GVILLIELMVM** Hollandiæ Comitem, Domino Papæ & Episcopis Alemanniæ præsentauit: quem Episcopi elegerunt in Regem apud Coloniam, promittentes ei, iuramento præstito, rebus & personis fideliter adfistere: ut in veteri Fragmento historico legitur.

Guilielmo à Frisijs occiso, **RICHARDVS** Dux Cornubiæ à nonnullis, ab alijs verò **ALFONSVS** Rex Castellæ est electus, Germaniâ varias in partes scissâ: donec tandem, post fœdâ multorum annorum certamina, **RVDOLPHVS** Habsburgensis Comes, gentis Austriacæ conditor, vnanimi Septemuirorum consensu, Cæsar est renuntiatus.

OTHO IV. Imp.) fuit filius Henrici Leonis, Ducis Saxoniae & Bauariæ,

Bauariæ, quem Fredericus I. Imp. ex duabus istis prouincijs pepulit, & à quo Duces Brunsvicenses originem trahunt: vt supra cap. 59. diximus. Mater porro Othonis IV. fuit soror Richardi Regis Angliæ. Vxorem Otho habuit N. filiam Godefridi III. Brabantia Ducis: vt in Auctario Aquicinctino anno 1198. legitur.

DE TERRA peregrinationis suæ) id est, ex Anglia.

QVI ET BRABANTIA.) Henricus cognomento Pugnax, & illo nomine primus Dux noster, titulo Lotharingia (quo solo eius antecessores vsi fuerant) titulum Brabantia primus adiecit. Quod nent antiquitatis Brabantina studiosi.

CAPVT LXX.

Philippus cognomento Nobilis, Comes ac Marchio Namurcensis, anno 1207. declarat, non nisi nobiles feminas admittendas esse ad collegium Canoniarum virginum Andennensium, in Comitatu Namurcensi.

PHILIPPVS Marchio Namurcensis vniversis Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, in perpetuum.

Cum omnibus ecclesijs sub mea constitutis protectione, ad auctiorem iuris & honoris sui, maiorem teneat adhibere diligentiam, eas tamen ampliore cura & beneficio honorare decreui, quarum fides & deuotio certioribus mihi innotuit argumentis.

Inde est, quod ecclesiam ANDANENSEM, quam in iure & honore suo & libertate & antiquis institutionibus volens plenius . . . . . tamquam Abbas & Aduocatus, saluis ijs, quæ antea gesta fuerant, concedo ei, & legitima auctione confirmo, quod nullam amodò in præbendis dominarum in ecclesia illa feminam instituere debeant, quam non constet esse nobilem, & nobilibus ortamparentibus.

Nec aliqua suscipiatur in posterum ad præbendam, quæ in aliqua alia ecclesia præbendam habuerit. Datum anno 1207. mense Augusto.

NOTATIO.